

FESTES DE SANT ZENON 2000
PATRÓ D'ARENYS DE MAR

S

FESTES DE SANT ZENON 2000
PATRÓ D'ARENYS DE MAR

Z

Ajuntament d'Arenys de Mar

Arenyenques i arenycs,

A poc a poc saludem l'estiu, i entrat el juliol arriba, puntual a la cita, Sant Zenon, patró d'Arenys de Mar, de bracet de la nostra Festa Major.

A vegades, recordo amb romanticisme el Sant Zenon de quan jo era petit, el de la fira a la Riera, els dels *caballitos* d'en Jofre, el tren de la bruixa, i els primers plats voladors, el dels gegants acompanyats de capgrossos, i els ciracs internacionals. I també el tradicional de les completes, l'ofici, les processons, la traca i els focs d'artifici, i el dels balls d'envelat. L'anar a dormir tard, les orquestres gironines, els conjunts moderns, les competicions esportives... i el vestit estrenat amb motiu de la festa grossa.

Totes aquestes memòries em porten a pensar que aquest és el nostre Arenys. Avui, després d'uns quants anys, podem dir que la majoria d'elements s'han anat conservant i, si cal, ha evolucionat amb més força; se n'hi han incorporat de nous, perquè la gent d'Arenys es fa seva la festa, la viu intensament i es llança al carrer, participant dels actes que s'han programat.

I malgrat que a Arenys cada dia estem més a prop de la gran ciutat, volem conservar la nostra pròpia personalitat i la nostra idiosincràsia, que ens caracteritza i alhora ens diferencia de la resta de pobles, viles i ciutats veïnes. Volem, però, ser oberts i convidar a tothom en aquesta festa nostra, que ens acompanyin i comparteixin la joia col·lectiva que ens proporciona aquest Sant Zenon gloriós.

Any rere any, també, les entitats i associacions i els clubs esportius d'Arenys, fan més rodona la festa, amb una rica i extensa oferta d'actes organitzats. És evident que tota la riquesa que tenim en aquesta festa, es gràcies a la fortalesa del teixit social arenyenc. I no em vull deixar, un any més, de felicitar i encoratjar amb fort convenciment a totes les persones que fan que la nostra vila i la nostra festa tinguin personalitat pròpia i protagonisme a la comarca i més aquest any que tenim un programa farcit d'actes d'arreu dels Països Catalans. I a la Comissió de Festes, i als diferents serveis municipals, que aquests dies van de bòlit, esmerçant-hi tots els esforços perquè tot rutlli a temps.

Res més, que no és pas hora de discursos, sinó de festa i de disbauxa ben entesa. Felicitacions a la gent del Mar Sport, que celebren aniversari, i **bona Festa Major a tothom!**

El vostre alcalde,
Santiago Fontbona i Arbós

Dissabte, 1 de juliol

A les 10 de la nit

A l'Església Parroquial

CONCERT DE FESTA MAJOR

a càrrec del **COR L'AIXA**

i l'**ORQUESTRA JOCEM** de Terrassa

Interpretaran: *Missa brevis* de Joseph Haydn i *Beatus Vir* d'Antonio Vivaldi i l'*Himne a Sant Zenon*

Organitzat pel Cor l'Aixa

Preu: 600ptes.

Diumenge, 2 de juliol

A les 10 del matí

Al Pavelló d'Esports

TORNEIG DE BÀSQUET

II Memorial Assumpció Ribugent

10:00 Veterans: Arenys Bàsquet i Selecció Comarcal

11:30 Concurs de Triples

12:15 Primers equips: Arenys Bàsquet i C.B. Argentona

Organitzat per Arenys Bàsquet

A 2/4 de 6 de la tarda

A l'Esplai

BALL DE RAMS

a càrrec de l'orquestra **CONTINENTAL**

Organitzat per l'Associació de Gent Gran L'Esplai

Dilluns, 3 de juliol

A Can Pol (des del dia 3 al dia 9 de juliol)

TROFEU DE TENNIS DE SANT ZENON

campionat obert alevins-infantils-cadets

Organitzat pel Club de Tennis Arenys de Mar i la Regidoria d'Esports

Divendres, 7 de juliol

A la Sala Lloveras (dies 8, 9, 10, 15 i 16 de juliol)

EXPOSICIÓ COMMEMORATIVA

Aniversari del Club de Pesca Mar Sport

Organitzat per la Regidoria de Cultura i el Club de Pesca Mar Sport

A 2/4 de 8 del vespre

A l'Ateneu

INAUGURACIÓ EXPOSICIÓ PUNTES DE COIXÍ

Treballs realitzats per la Secció de Puntaires de l'Ateneu

Organitzat per la Secció de Puntaires de l'Ateneu

Divendres, 7 de juliol

A 2/4 de 9 del vespre

A la Plaça de l'Ajuntament

PREGÓ DE FESTES I BRINDIS POPULAR

A càrrec del Club de Pesca Mar Sport

Es podran adquirir les copes commemoratives del Sant Zenon 2000 al preu de 300 ptes.

Organitzat per l'Ajuntament d'Arenys de Mar

A les 10 de la nit

A la Riera

ESPECTACLE/CERCAVILA

Cercata de nassos amb ELS PEPSICOLEN(*)

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A 2/4 d'11 de la nit

A la Riera

CONTORSIONISME I SWINGING AMB FOC(*)

a càrrec d'ANE MIREN (País Basc)

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A 3/4 d'11 de la nit

A la Riera

ESPECTACLE

Equilibre des merveilles

a càrrec de la CIA.MARCO & POLO (*)

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A 2/4 d'1 de la nit

A la plaça de l'Església

CONCERT

a càrrec del grup AL TALL (País Valencià) (*)

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 2 de la
matinada

Al Port

NITS JOVES: CONCERT DE ROCK

a càrrec de diversos grups locals: A PRESION,
SKAKEJATS, AEROSTATICA I REIG BORD

Organitzat per la Regidoria de Cultura i la Regidoria de Joventut

Dissabte, 8 de juliol

A les 10 del matí

A l'Escorxador

TORNEIG DE FESTA MAJOR DE TENNIS TAULA

10:00 hores categories benjamins-alevins-infantils

16:00 hores categories juvenils i veterans

Organitzat pel Club de Tennis Taula i la Regidoria d'Esports

Divendres, 7 de juliol, a les 10,00 de la nit, a la Riera

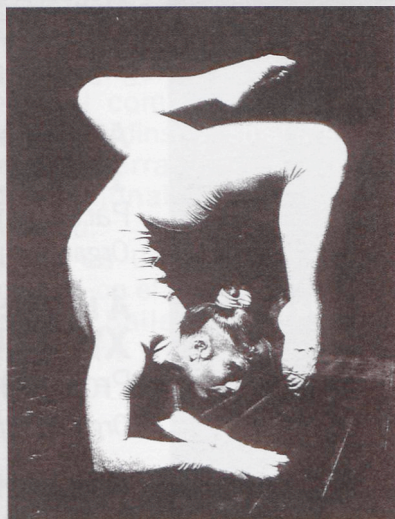
CERCATA DE NASSOS amb PEPSICOLEN

El grup Pepsicolen, amb el seu *Cercata de Nassos* ens acompanyarà, en una cercavila motoritzada, fins a les diverses actuacions que tindran lloc al llarg de la Riera. En arribar al capdamunt, ens oferirà un petit espectacle. Després, plegats, podrem anar a la plaça de l'Església al concert de AL TALL.

**Divendres, 7 de juliol, a 2/4 d'11
de la nit, a la Riera**

Contorsionisme i Swinging amb ANE MIREN (País Basc)

AneMiren és una contorsionista que conjuga la dificultat de la contorsió amb la bellesa plàstica, combinant-la amb altres tècniques circenses, i adaptant-se a diversos tipus d'espectacles.

Divendres, 7 de juliol, a 3/4 d'11 de la nit, a la Riera

Equilibre des merveilles amb CIA. MARCO & POLO

Formada l'any 1993, és una companyia de teatre-circ dedicada a la creació d'espectacles de petit format i números visuals per a l'entreteniment de tots els públics, en els quals s'utilitza un llenguatge gestual que connecta amb espectadors d'edats, idiomes i cultures diferents. *Equilibre des merveilles*, és una successió de números d'habilitat i humor en què es combinen les tècniques del mim i del clown, equilibris acrobàtics i malabars, amb un joc escènic basat en la relació entre els personatges i la complicitat dels espectadors, per recrear una funció de circ sense vela ni paraules.

A les 11 del matí

A la Riera

CERCAVILA DE JAZZ i DIXIE (*)

a càrrec del grup **DANI ALONSO & HIS LAZY CHICKENS**
(El cercavila farà un recorregut per la Riera, de la plaça de l'Església fins al Calisay)

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 12 del migdia

Al Punt d'Informació Juvenil

INAUGURACIÓ DE LES NOVES INSTAL·LACIONS DEL PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL AL CALISAY

Organitzat per la Regidoria de Joventut

A les 5 de la tarda

Al Camp de Futbol

1r. TROFEU DE L'AMISTAT

Partit de futbol entre lampistes de la vila

Organitzat per Exclusives Laie i Matelecsa

A les 6 de la tarda

A la Piscina Municipal

XVI TROFEU FESTA MAJOR DE NATACIÓ

Proves de 50 i 100 m. i partit de Waterpolo

Organitzat pel Club Natació Arenys i la Regidoria d'Esports

A les 6 de la tarda

A la Riera

TROBADA DE GEGANTS

Diversos gegants de la comarca acompanyaran els nostres durant el seu recorregut pels carrers de la vila.

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura i l'Associació de Geganters

A 2/4 de 8 de la tarda

A la Sala d'Exposicions del Calisay

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ

Arenys de Mar: 100 anys de Festa Major

(Dies 8, 9, 10, 15, 16, 22, 23 de juliol)

El dia 22, a 2/4 de 7 de la tarda, Trobada entorn de la Festa Major on es posaran en comú les vivències i els records de la festa Grossa.

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura i l'Arxiu Municipal Fidel Fita

A les 8 del vespre

Al pati del calisay

ESPECTACLE INFANTIL

Animalanses, a càrrec de la companyia **XIP XAP**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

Divendres, 7 de juliol, a 2/4 d'1 de la nit, a la Riera

Concert, amb **AL TALL** (País Valencià)

Un plantejament renovador de la música tradicional: repertori fonamental de nova creació amb textos actuals i música que fusiona elements de diferents tradicions mediterrànies. Al Tall crea i interpreta en la tendència folk de *riproposta*, terme italià que suposa la recuperació no ja

d'antigues melodies i romanços sinó la creació moderna partint dels sons bàsics i les formes tradicionals de musicar. Així, des de la tradició musical del País Valencià, les Illes Balears i Catalunya, Al Tall ha anat endinsant-se en el marc més ample del conjunt de la música mediterrània amb la fusió d'estils que configura la seva labor musical com una alternativa important dins la música actual del Mediterrani en els àmbits internacionals de l'Occident Europeu.

Al Tall és una garantia d'una actuació on el públic es diverteix, canta i balla alhora que va coneixent millor les arrels musicals de la seva pròpia cultura.

Dissabte, 8 de juliol, a les 11 del matí, a la Riera

CERCAVILA DE JAZZ I DIXIE amb Dani Alonso & His Lazy Chickens

Nascuts al Taller de Música, l'any 1995 s'uneixen per crear una banda que interpreti amb simpatia les cançons dels seus músics més admirats: Duke Ellington, Louis Armstrong, Louis Jordan, Fats Waller, ...Els Lazy Chickens, sota la direcció del dinàmic Dani Alonso, aconsegueixen unir a la música de rigorosa qualitat grans dosis de bon humor.

Dissabte, 8 de juliol

A les 10 de la nit

A l'Església Parroquial

SOLEMNES COMPLETES

a llaor de Sant Zenon. S'acabarà la celebració amb el cant de l'Himne a Sant Zenon de Joan Draper i Xavier Maimí

A 3/4 d'11 de la nit

A la Riera

GRAN TRACA

a càrrec de la **PIROTÈCNIA IGUAL**

Organitzat per l'Ajuntament d'Arenys de Mar

A les 11 de la nit

A la plaça de l'Església

CANTANT LA VIDA (*)

a càrrec de **QUICO EL CÉLIO, EL NOI I EL MUT DE FERRERIES**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 12 de la nit

A la Riera

BALL amb l'orquestra **ROSALEDA**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

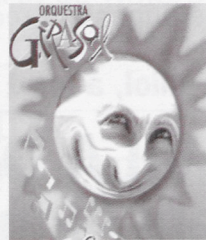
A les 2 de la matinada

Al Port

NITS JOVES: BALL

amb l'orquestra **GIRASOL**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura i la Regidoria de Joventut

Diumenge, 9 de juliol

A les 9 del matí

Al Club de Pesca Mar Sport (Inscripcions 1/2 h abans)

XXVI CONCURS INFANTIL DE PESCA AMB CANYA I IX CONCURS VILA D'ARENYS

Organitzat per la Regidoria d'Esports i el Club de Pesca Mar Sport

A les 10 del matí

A l'Ateneu Arenyenc

TORNEIG DE PARTIDES RÀPIDES D'ESCACS

Organitzat per la Secció d'Escacs de l'Ateneu

A les 10 del matí

A l'Escorxador

TORNEIG FESTA MAJOR DE TENNIS TAULA

Categoria Sènior

Organitzat pel Club Tennis Taula i la Regidoria d'Esports

Dissabte, 8 de juliol, a les 11 de la nit, a la Plaça de l'Església

Quico el Célio, el noi i el mut de Ferreries **CANTANT LA VIDA** (Baix Ebre)

Cantant la vida és un espectacle antològic, un bon contacte entre el públic i el món de Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries, on entre humor i bona música van apareixent alguns dels millors moments dels set anys a l'escenari: "el folklore està viu perquè natros estem aquí i estem vius" o "que bonic seria viure i aprofitar l'experiència, si no fos per quatre coses que ens compliquen l'existència" són els elements d'un fil argumental divertit, participatiu i entranysable.

Diumenge, 9 de juliol, a 2/4 de 12 de la nit, a la Plaça de l'Església

ESPECTACLE MUSICAL amb **GEMA 4** (Cuba)

Gema 4 és l'únic quartet de veus femenines que canta música cubana *a capella*. Davant l'absència d'instruments, és la veu qui guia el ritme, el so, la melodia...

Des de l'inici, aquesta agrupació es va proposar el rescat del compendi musical de l'època d'or de la cançó cubana: el *bolero*, el *feeling*, el *son*, la *guaracha* entre altres gèneres de la música popular cubana, sense descartar la inclusió al repertori de música internacional: *jazz*, *blues*, *gospel*, etc.,

Incorporen al seu repertori un cinquè instrument: el sentit de l'humor. El resultat és un espectacle fresc i càlid, divertit i emocionant que, sens dubte, us seduirà.

A les 11 del matí

A l'Ateneu Arenyenc

TORNEIG INTERCLUBS

Secció Billar Ateneu arenyenc-Club Billar Mataró

Organitzat per la Secció Billar de l'Ateneu Arenyenc

A les 11 del matí

A la Piscina Municipal

MULLA'T PER L'ESCLEROSI MÚLTIPLE **Jornada de portes obertes**

Organitzat per la Regidoria d'Esports i el Club Natació Arenys

A les 6 de la tarda

Al Calisay

CONCERT DE **FESTA MAJOR**

amb l'orquestra

LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

Organitzat per la Comissió de Festes
de la Regidoria de Cultura

A les 6 de la tarda

Al Camp de Futbol

III TORNEIG DE TIR AMB ARC

Organitzat per la Regidoria d'Esports i el Club d'Arquers Tir al Verd

A 2/4 de 7 de la
tarda

Calisay / Riera / Plaça de l'Ajuntament

BALLADA DE GEGANTS I NANS

Seguidament en Tallaferro, la Flor d'Alba, en Roc, la Maria, l'Elm
i la Carmeta acompanyaran les autoritats fins a l'Església
parroquial

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura i l'Associació
de Geganters

A les 8 del vespre

A l'Església Parroquial

MISSA CONCELEBRADA

en honor de sant Zenon. Homilia a càrrec de l'Excm. i Rvdm.
Sr. Jaume Camprodon i Rovira, bisbe de Girona

A 3/4 de 9 del
vespre

A la plaça de l'Església

AUDICIÓ CURTA DE SARDANES

amb la cobla **LA PRINCIPAL DE LA BISBAL**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 11 de la nit

A la platja de la Picòrdia

GRAN CASTELL DE FOCs ARTIFICIALS

a càrrec de la pirotècnia **IGUAL**

Organitzat per l'Ajuntament d'Arenys de Mar

A 2/4 de 12 de la nit

A la Plaça de l'Església

ESPECTACLE MUSICAL (*)

a càrrec de **GEMA4**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

Diumenge, 9 de juliol, a les 2 de la matinada, al Port

CONCERT amb JA T'HO DIRÉ i GLAUCS

(Menorca)

(Baix Empordà)

GLAUCS

Cinc anys de vida i tres discos. Sens dubte el grup jove amb més projecció, amb una qualitat musical més acurada. Més Glaucs que mai, més "vius" que mai.

JA T'HO DIRÉ

Grup de Ciutadella, ha sabut trobar la seva pròpia identitat, sense necessitat de renunciar al seu passat ni forçar l'extravagància.

Dilluns, 10 de juliol, a 3/4 de 9 del vespre, a l'Església Parroquial

Dilluns, 10 de juliol, a 2/4 de 7 de la tarda, a la part alta de la Riera

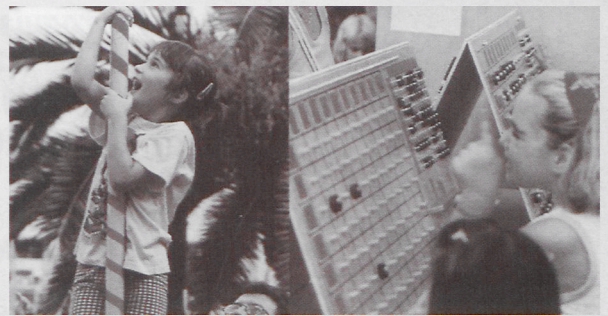
CONCERT DE MÚSICA CLÀSSICA amb CLASSIC ENSEMBLE

El conjunt Clàssic Ensemble està format per elements que pertanyen a orquestres i agrupacions professionals i del món afeccionat, amb l'únic objectiu d'estudiar i donar a conèixer la música de cambra.

El conjunt es va formar fa dos anys, al llarg dels quals han actuat a diversos llocs del nostre entorn. El seu repertori inclou especialment la música del període clàssic i la música escrita per compositors del nostre país.

JUGUIMÒBIL

Parades de jocs de tota mena

Conjunt de parades de jocs de tota mena amb la intenció de fer passar una estona ben divertida a tothom; des dels infants més petits als acompanyants més grans. Volen fer jugar mitjançant una gran varietat de jocs, uns de molt coneguts per a la mainada, per tal que ensenyin als grans i d'altres a l'inrevés: jocs populars i tradicionals en vies d'extinció i que els grans podran explicar als petits.

Diumenge, 9 de juliol

A 2/4 d'1 de la nit

A la Riera

BALL DE FESTA MAJOR

amb l'orquestra **LA PRINCIPAL DE LA BISBAL**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 2 de la
matinada

Al Port

NITS JOVES: CONCERT (*)

amb el grup **JA T'HO DIRE** i seguidament **GLAUCS**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura i la Regidoria de Joventut

Dilluns, 10 de juliol

A 2/4 de 7 de la
tarda

A la part alta de la Riera (entre el carrer Montalt i la plaça de la Mare Paula Montalt)

JUGUIMÒBIL Conjunt de parades de jocs de tota mena per a infants i grans. (*)

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A les 8 del vespre

A la part alta de la Riera (entre el carrer Montalt i la plaça de la Mare Paula Montalt)

Espectacle infantil

a càrrec del duet arenyenc **PICA-PICAROL**

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A 2/4 de 9 del
vespre

A l'Església Parroquial

MISSA DE DIFUNTS en record dels arenyencs que ens han deixat el darrer any.

A 3/4 de 9 del
vespre

A l'Església Parroquial

XXIII è Festival de Música del Maresme

CONCERT DE MÚSICA CLÀSSICA (*)

A càrrec de **CLÀSSIC ENSEMBLE**: Anouk Cuxart i Xavier Buirra, violins, Ferran Vilanova, viola, i Valerio Motatu, violoncel

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

A 2/4 d'11 de la nit

Des del pati del Calisay

TROBADA INFERNAL I INICI DEL CORREFOC

a càrrec dels **DIABLES D'ESTRAC** i **DIABLES DE MALGRAT** (Veieu recorregut a les notes de la pàgina 13)

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura

Seguidament

A la platja de la Picòrdia

GRAN REMULLADA

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura i l'empresa Pere i Angel

Dissabte, 15 de juliol

A les 7 de la tarda

Al Port

FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DEL CARME

Sortida de les barques de la processó de la Mare de Déu

A les 8 del vespre, missa oficiada per Mn. Martí Amagat

Seguidament, Sardinada popular (200.- Ptes.)

Organitzat per la Confraria de Pescadors Sant Elm i la Branca de Dones de la Fundació Ana Sáez

A 2/4 de 10 de la nit

A l'Església Parroquial

CONCERT DE CANT CORAL

La nostra música

Concert de música catalana i *Les quatre Estacions* de Salvador Brotons, per a cor mixt i piano,

a càrrec del Cor Jove i la Coral l'Esperança

Organitzat per la Societat Coral l'Esperança

Diumenge, 16 de juliol

A les 10 de la nit

A la plaça de l'Església

IX MOSTRA DE DANSA

Amb la participació d'escoles de dansa d'arreu de Catalunya

Organitzat per la Comissió de Festes de la Regidoria de Cultura i l'Escola de dansa Sinera

NOTES:

1- El dia 7 de juliol, a partir de les 8 del vespre, la Riera estarà tancada a la circulació i estarà prohibit aparcar entre la rotonda del carrer de l'Olivar i la part alta del carrer de l'Església.

2- El dia 8 estarà prohibit aparcar al costat dret de la Riera, entre la plaça del Mercat i l'Ajuntament, durant el muntatge i l'encesa de la traca. Es recomana als bars que tanquin els para-sols de les terrasses i que avisin els seus clients de l'esdeveniment.

3- Els dies 8, 9 i 10 de juliol, la Riera, davant del Xifré i entre el carrer de Montalt i la plaça Mare Paula Montalt estarà tancada a la circulació i serà prohibit aparcar-hi.

4- Durant les actuacions a la plaça de l'Església es tancarà l'accés al carrer de l'Església.

5- Durant les cercaviles dels gegants els carrers estaran tancats a la circulació.

6- RECORREGUT DEL CORREFOC:

Pati del Calisay - carrer de l'Església - carrer Frederic Marès - carrer de la Torre - carrer Bisbe Pasqual (Revolució) - carrer Antoni Torrent (Tossal) - carrer d'Avall - plaça Flos i Calcat - Riera (pas sota la via) - platja de la Picòrdia.

7- Durant els actes de les "Nits Joves" del Port, hi haurà instal·lades "barraques" (bars) a càrrec de diferents col·lectius locals, on es podrà menjar i beure.

8- Tots els actes marcats amb (*) tenen informació annexa en aquest mateix programa.

L'Ajuntament d'Arenys de Mar agraeix la col·laboració i l'esforç realitzat a la Brigada Municipal, a la Policia Local, a la Comissió de Festes de l'Àrea de Cultura, als clubs esportius, a les entitats culturals, a Protecció Civil, als Bombers, a la Creu Roja i a tots els vilatans per facilitar-los les tasques.

Exposició

Arenys de Mar: 100 anys de Festa Major

Invitació doble

FESTES, FESTES

*Quant repiquen a la una,
primer cop de repicar
per anunciar la festa
que hem de fer a l'endemà,
;quin goig dóna de sentir-ho!
;ple de joia, el cor com bat!
Cada qual pel seus adintres
tan sols pensa en disfrutar...
hem d'anar a les Completes;
a l'Ofici que es amb cant;
al concert vermobot i olives;
hem de fer un bon dinar;
menjarem força pollastre;
hem de destapar el xampany;
hem de prendre cafè amb música;
la professó passarà;
hem de dar un vol per la fira;
hem de prendre algun gelat;
anirem als caballitos;
els bunyols hem de comprar;*

*hem de sopar bé i depressa
que els focs van a comensar;
al teatre que és de gala;
a dormir quan es fa clar;
en aixecar-mos tornem-hi;
més concerts i més menjar;
les noies tan ben vestides
mireu, mireu quin goig de fan;
son uns balls lluidíssims
els que fan als envalats;
i escoltem el Noi de Tona
i algun altre xarlatan
i arreu tot és alegria
i tot dóna goig en gran
i tot això és lo que es pensa
quant se sent a repicar...
si l'humor no està de crissis
impulsat pel mal estar
que avui per nostra desgracia
tot el mon té dominat.*

Preparatiu per a l'elevació del globus captiu Montgolfier del capità Paufila a la Riera. Festa Major de 1913. (Foto: autor no identificat. Arxiu Municipal).

Els caballitos al capdavall de la Riera. Festa Major 1927. (Foto: autor no identificat. Arxiu Municipal).

A la dreta, imatge processional de Sant Zenon a la Festa Major de 1970. (Foto: autor no identificat. Arxiu Municipal).

Cercavila de gegants i capgrossos a la Festa Major de 1956
(Foto: Planells. Arxiu Municipal)

Amb aquests versos publicats a l'*Arenys i Sa Comarca* del dia 9 de juliol de 1920, en Salvador Grau Cuyàs, que signava amb les inicials C.O. i X. enrient-se de la seva pròpia coixesa, descrivia el delit que el repic de campanes anunciador de la Festa Major produïa en sentir-lo.

Han passat molts anys i és obvi que són moltes les coses que han canviat, i que poden haver afectat el sentit real de la celebració. Però l'esperit que va guiar en Salvador Grau a fer imprimir aquests versos segur que segueix actuant de la mateixa manera.

No és el lloc ni el moment per a discernir si ja hem encetat un nou mil·lenni o bé estem a punt de fer-ho. S'igui d'una manera o de l'altre -en tot cas és o serà un convencionalisme acordat per l'home-, el canvi de mil·lenni és una excusa que fa de bon aprofitar per a fer balanços. I així ho hem cregut a l'Arxiu Municipal, fins el punt de donar una ullada enrere per a veure com, els arenyencs, hem celebrat i hem gaudit de la Festa Major al llarg del segle XX.

Si hom preguntés quan han estat més lluïdes les festes majors, la resposta no seria gens fàcil. Totes les èpoques han tingut les seves coses positives i negatives, totes sense excepció. Els arenyencs hem sabut divertir-nos sempre, d'acord amb la conjuntura que ens ha tocat viure, excepte, és clar, durant els anys de la guerra civil. No res del que avui es fa és

del tot nou ni del tot original. Ni sembla pas que res del que s'havia fet hagi d'envejar res del que es fa avui. Les èpoques canvien i les necessitats i mitjans de diversió s'hi adapten.

Aquesta mirada enrere no la volem fer sols sinó col·lectivament, juntament amb tots vosaltres, perquè vosaltres, els vostres pares, els vostres avis, n'heu estat, en sou, els protagonistes, amb el permís de sant Zenon. I la manera que hem cregut adient per a fer-ho possible és per mitjà d'una exposició.

L'exposició que us invitem a seguir, oberta els dies 8, 9, 10, 15, 16, 22 i 23 de juliol, al Calisay, no us vol portar pel camí de la nostàlgia, però inevitablement ens hem fixat una mica més en aquelles coses que han desaparegut que no pas en aquelles que romanen. Sabem positivament que són moltes les coses que ens quedaran per dir; qualsevol de les activitats que s'hi descriuen, qualsevol de les entitats participants de les quals s'hi fa referència permetrien, per elles mateixes, una exposició. És aquí on volem, on necessitem, la vostra intervenció, perquè si l'Arxiu Municipal pot fer exposicions com la que us presentem és, en bona mesura, per la generositat de molts arenyencs que veuen en l'arxiu el servei públic municipal que és en realitat, l'objectiu del qual és la preservació i gestió del patrimoni documental de la vila.

Només us demano que hi vulgueu col·laborar, d'aquí la doble invitació, que ens permeteu participar dels vostres records. Feu-nos conèixer les vostres impressions de l'exposició; el que us ha suggerit i us ha fet reviure; allò en què ens hem equivocat, també. Per això, per a tots aquells que ens vulgueu dir res sobre la Festa Major, hem organitzat una trobada per al proper dissabte dia 22 de juliol, a les 18,30 h., al Calisay. Us hi esperem!

Hug Palou
Arxiver Municipal

Aniversari del Club de Pesca Mar Sport

En el primer quart de segle passat, a Arenys de Mar hi va néixer un Club de Pesca de canya. Els seus fundadors fóren un grup de pescadors arenyencs.

Aquest Club anomenat "Mar Sport" l'any 1931 va inaugurar per segona vegada una caseta de fusta perquè els socis pescadors hi guadessin les canyes i els estris de pesca. Estava situada a la platja a prop dels banys d'en Pepet i coincidí per aquell temps amb la construcció del primer braç de llevant o la Punta Vella, que en fotografies de l'època es poden veure vagonetes transportant pedres que les baixaven d'Arenys de Munt.

Per desgràcia les coses mai surten del tot com es voldria i va esclatar la Guerra Civil i el Club Mar Sport va desaparèixer.

Uns anys més tard cap als anys 57 es va fundà la Sociedad Club Deportivo de Pesca de Arenys de Mar, que malauradament va durar molts pocs anys.

Pels vols de l'any 75 un grup d'amics pescadors la majoria també d'Arenys, desemparats de totes les Federacions de Pesca, amb grans esforços i voluntat van fundar un nou Club que va ser inaugurat i federat a l'any 1975 amb el nom de "Club de Pesca Mar Sport", rememorant aquell primer Club de l'any 1925.

El Club va anar creixent amb número de socis i mancava un Local Social, es van fer les gestions

necessàries i presentant un projecte d'edificació, l'any 1988 es va inaugurar la meitat del Local Social (la primera fase), coincidint amb la Festa Major d'aquell any.

Passen quatre anys i canvia la Junta, la nova Junta estudia la possibilitat de construir uns pantalans per millorar l'accés a les embarcacions. Per fi arriba el dia que s'aprova la construcció i s'inaugura el 16 de juliol de l'any 1993, festivitat de la Mare de Déu del Carme, patrona dels pescadors.

Aquesta és més o menys la trajectòria d'un Club que va començar amb la il·lusió d'uns pescadors i que ara després de tants anys es manté viva. Esperem que els que vindran darrera nostre ho emprenguin amb el mateix entusiasme que fins ara ha caracteritzat la gent d'aquest Club.

Per això desitjaria que tots vosaltres participeu també aquests dies de la nostra alegria.

La Junta Directiva del Club de Pesca Mar Sport us desitja una bona Festa major.

FIDEL FITA I COLOMER S.I.

IL·LUSTRE FILL D'ARENYS DE MAR

L'any 1781, va arribar a Arenys de Mar un jove manyà de 20 anys que es deia Pau Fita i Marial, procedent de Castelló d'Empúries d'on era fill. Els seus pares, establerts a Castelló, eren el ferrer Antoni Fita, gironí, i Maria Marial nascuda a Roses.

En aquells moments de la segona meitat del segle XVIII, Arenys de Mar era un centre marítim en plena progressió, que s'anava fent el més important de la costa lleuantina de Catalunya. A la vila no hi mancava el treball, puix que la construcció naval i el comerç marítim donaven feina a moltes altres activitats que, d'una manera o altra, en depenien.

Pau Fita no passa de senzill treballador en l'ofici de manyà i, en tot el decurs de la seva vida, no l'hem pogut trobar mai en la matrícula dels industrials de la vila, car treballava per compte d'altres.

Al cap de cinc anys de la seva vinguda – el 19 d'octubre de 1786 –, el jove Fita es va casar amb Teresa Roure i Carbonell, veïna d'Arenys de Mar. Ell tenia vint-i-cinc anys i ella trenta-cinc. La muller, filla del traginer (avui en diríem transportista) Pau Roure,

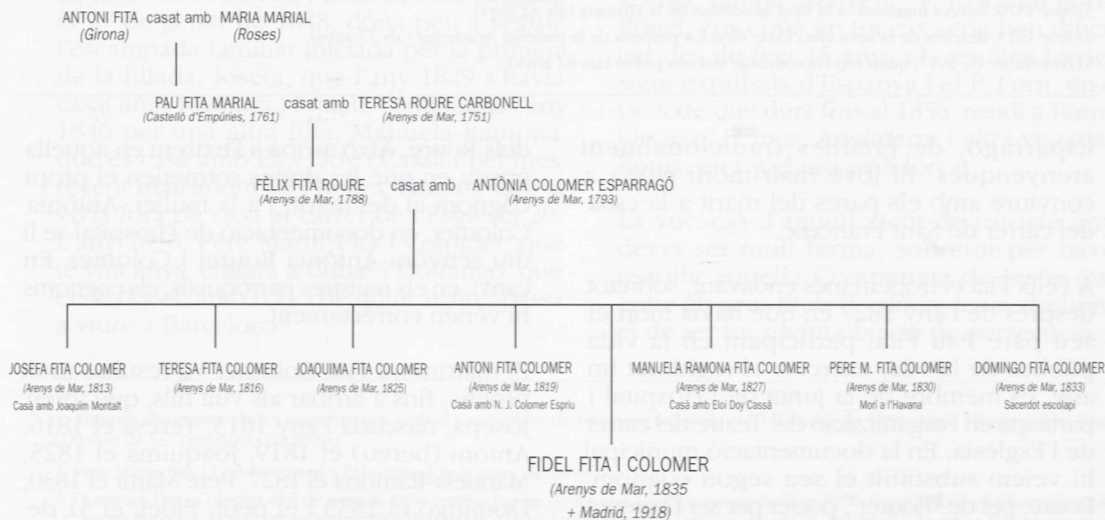
conegut per "Rouret", era vídua del mariner Pere Horta i Cavaller, i posseïa un petit capitalet que li pervenia del seu pare, mort quan Teresa tenia només vuit anys. El cas que una vídua dotada es casés amb un solter més jove, no era aleshores res de nou.

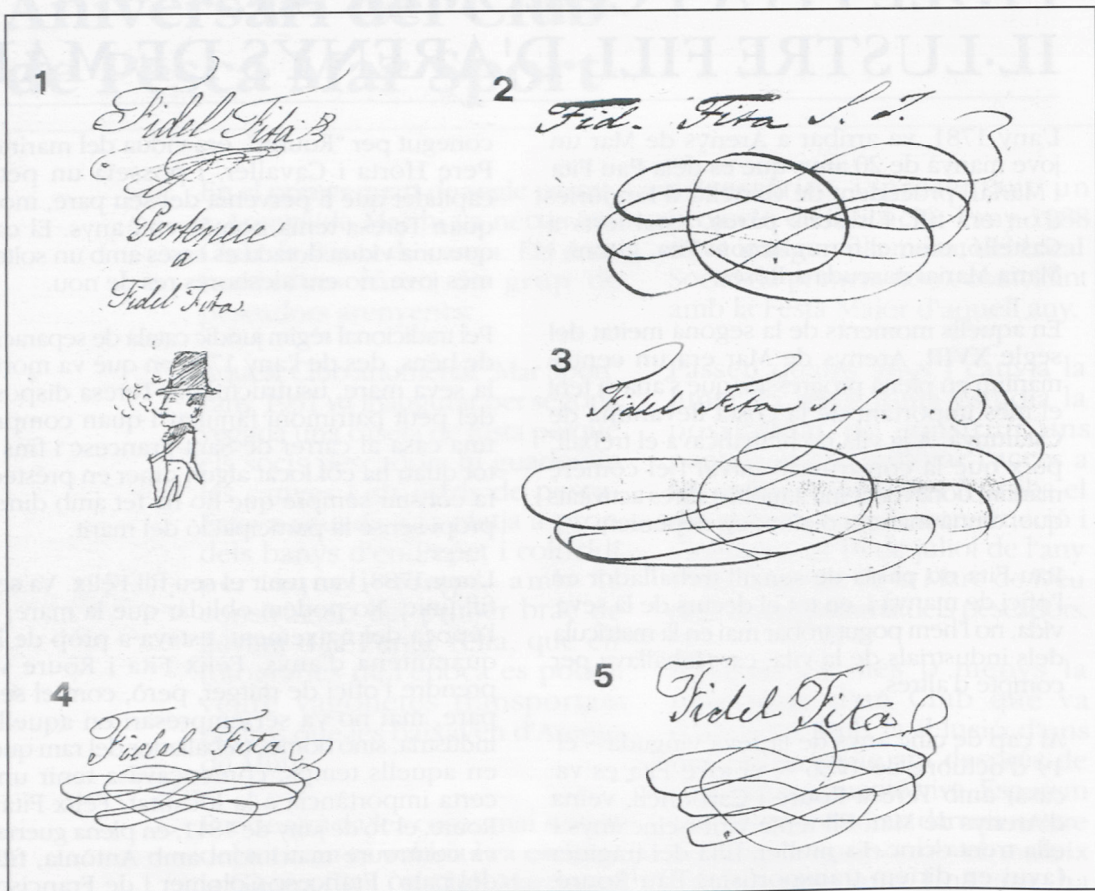
Pel tradicional règim jurídic català de separació de béns, des de l'any 1779 en què va morir la seva mare, usufructuària, Teresa disposa del petit patrimoni familiar i quan compra una casa al carrer de Sant Francesc i fins i tot quan ha col·locat algun diner en préstec, fa constar sempre que ho ha fet amb diner propi sense la participació del marit.

L'any 1788, van tenir el seu fill Fèlix. Va ser fill únic. No podem oblidar que la mare, a l'època del naixement, estava a prop de la quarantena d'anys. Fèlix Fita i Roure va prendre l'ofici de mitger, però, com el seu pare, mai no va ser empresari en aquella indústria, sinó només treballador del ram que, en aquells temps, començava a tenir una certa importància a la localitat. Fèlix Fita i Roure, el 16 de juny de 1811, en plena guerra, va contreure matrimoni amb Antònia, filla del patró Francesc Colomer i de Francisca

LA NISSAGA DELS FITA

Genealogia

EVOLUCIÓ GRAFOLÒGICA DE FIDEL FITA

- 1) Anys 1841, 1842, en un llibre escolar (cap als 6 anys).
- 2) Any 1859, a la casa de formació jesuítica de Loyola (als seus 23 anys).
- 3) Any 1879, havent ingressat a la Real Academia de la Historia (als 42 anys).
- 4) Any 1913, després de la seva elecció de director perpetu de la mateixa Academia (als 77 anys).
- 5) Novembre de 1917, quan rep l'homenatge del seu poble (als 82 anys).

Esparragó, de famílies tradicionalment arenyencues. El jove matrimoni passà a conviure amb els pares del marit a la casa del carrer de Sant Francesc.

A Fèlix Fita el trobem més endavant, sobretot després de l'any 1827 en què havia mort el seu pare Pau Fita, participant en la vida pública de la vila, exerceix el regidorat un any, és membre de la junta de l'Hospital i participa en l'organització del Teatre del carrer de l'Església. En la documentació municipal hi veiem substituït el seu segon cognom, Roure, pel de "Rouret", potser per ser l'hereuet

dels Roure. Això arriba a l'extrem en aquella època en què les dones sotmetien el propi cognom al del marit, i a la muller, Antònia Colomer, en documentació de l'hospital se li diu senyora Antònia Rouret i Colomer. En canvi, en els registres parroquials, els cognoms hi vénen correctament.

El matrimoni Fita-Colomer va resultar molt prolífic, fins a arribar als vuit fills, que foren Josepa, nascuda l'any 1813, Teresa el 1816, Antoni (hereu) el 1819, Joaquina el 1825, Manuela-Ramona el 1827, Pere Màrtir el 1830, Domingo el 1833 i el petit, Fidel, el 31 de

desembre de 1835. El nostre Fidel Fita i Colomer fou batejat, dos dies després del seu naixement, a l'església parroquial d'Arenys de Mar.

Amb l'hereu Fèlix Fita i Rouret, el minso patrimoni familiar anà millorant a poc a poc. En la documentació ja no el veurem més com a mitger, sinó com a comerciant. Venuda la casa del carrer de Sant Francesc n'adquireix una al capdamunt de la Riera, que torna a vendre per adquirir-ne una altra de més cèntrica al mateix carrer, com també dues cases al carrer de l'Església.

Fidel, a quatre anys, comença anar a l'escola pública d'Arenys de Mar, que regentava el jove mestre Joan Monjo. Amb Fidel, anaven a la mateixa escola els altres dos germans petits Pere Màrtir i Domingo. En aquella escola hi va tenir per condeixeble Jaume Català i Albosa, amb qui va conservar una entranyable amistat tota la vida.

El 1844, Fidel Fita deixà l'escola pública i cursà el segon ensenyament en el Colegio de Humanidades agregat a la Universitat de Barcelona, que a Arenys de Mar mateix dirigia el mestre Ignasi Miquel, on seguí, com a mínim, dos cursos. Seguí després els dos darrers anys de llatí al Seminari de Barcelona (els dos primers els havia après a Arenys), sempre amb nota de *sobresaliente*. I, finalment estudià fins al segon curs de *Teneduria de libros* a l'escola de la Llotja de Barcelona¹.

La mort de Fèlix Fita i Rouret, esdevinguda el 27 de gener de 1848, dona peu a seguir l'escampada familiar iniciada per la primera de la fillada, Josefa, que l'any 1829 s'havia casat amb Joaquim Montalt, continuada l'any 1846 per una altra filla, Manuela-Ramona, que es casà amb Eloi Doy i Cassà i pel més recent matrimoni de l'hereu, Antoni, que ja vivia fora de casa al carrer de l'Església 20. L'any 1850, Pere Màrtir Fita i Colomer, que té vint anys, emigra a Cuba² i Domingo, que en té disset, amb l'ofici de quincallaire, passa a viure a Barcelona³.

FIDEL FITA I COLOMER, en la seva etapa catalana. La fotografia sembla de cap a l'any 1876, quan tenia poc més de 40 anys.

Quan va morir el seu pare, feia poc que Fidel Fita estudiava a l'escola de comerç de la Llotja de Barcelona. I el 24 de març de l'any 1850, surt d'Arenys de Mar atent a la seva vocació religiosa, de la qual tal volta fou mostra prematura el pas pel seminari de Barcelona. S'ha dit sovint que el joveníssim Fita havia sigut influït en la seva vocació pel famós jesuïta, també arenyenc, P. Joaquim Forn i Roget, cosa que en tot cas seria ben difícil, car des de feia 15 anys els jesuïtes havien sigut expulsats d'Espanya i el P. Forn, en el període que durà fins al 1856, residí a Roma, Orvieto, França, Anglaterra i altra vegada a Roma, en tot el seu exili forçat.

La vocació d'aquell xicot de catorze anys devia ser molt ferma, sobretot per haver escollit aquella Companyia de Jesús que, entre els seus títols de glòria, tenia aleshores el de ser tot sovint objecte de persecució. I,

1. Algunes d'aquestes dades coincideixen amb el Currículum de Fita datat a Loyola el 19 de maig de 1859. Arxiu Històric Fidel Fita. (Dipòsit de la Companyia de Jesús)

2. Pere Màrtir Fita i Colomer morí a l'Havana el 4 de març de 1859

3. Domingo Fita i Colomer el 5 de juny de 1854 entrà a l'ordre de les Escoles Pies, on professà el 1856. Especialitzat en Matemàtiques i Ciències físiques, impartí ensenyaments a Barcelona, Guanabacoa (Cuba), Terrassa, Igualada, Sabadell i de nou a Barcelona on tingué càrrecs de govern dels escolapis i morí el 10 de juliol de 1906

de moment, el primer que li calia a Fidel, per poder entrar en religió, era anar a l'exili. El dia 3 d'octubre de 1850, Fidel Fita començava el seu noviciat de dos anys a la casa de la Companyia de Jesús d'Aire-sur-l'Adour, a França. Després de seguir estudis d'humanitats a Nevilles (Bèlgica), tornà a Aise-sur-Adour, on pronuncià els seus primers vots temporals. Aquell jovenet ja era, des d'aleshores, membre de la gloriosa Companyia de Jesús.

A l'Espanya d'aquell torturat segle XIX se succeïen els canvis polítics i des de l'any 1853 els jesuïtes hi tornen a ser, si més no, tolerats. Aquell any i bona part del següent, Fidel Fita segueix la seva formació a Loyola, on ensems professa humanitats i llengua grega. El 22 d'octubre de 1854 rep, a Loyola mateix, la tonsura clerical i els ordes menors.

Però, en l'anomenat bienni progressista, els jesuïtes tornen a ser expulsats d'Espanya els anys 1854-1856. Fita aleshores cursà estudis de Filosofia en el centre de la Companyia a Laval (França).

En acabar l'any 1856 torna a ser admesa a Espanya la Companyia de Jesús. Fita retorna el 1857 i celebra a Loyola la festivitat de sant Ignasi. A l'agost d'aquell any és destinat a Carrión de los Condes, on segueix la seva formació i, ensems, és mestre de llatí, francès, i altres idiomes. A Carrión comença a completar la seva immensa cultura lingüística.

Entre 1858 i 1859, Fidel Fita passa al centre de formació de Loyola, on també exerceix de professor de grec i d'anglès. Després d'una altra breu estada a Carrión, és traslladat al centre d'estudis de la Companyia de León, on completa el seus estudis de Teologia i comença la seva afició per la Història i l'Arqueologia. El 21 de maig de 1862, predica per primera vegada a León. El 28 d'agost de 1863 és ordenat sacerdot, quan feia 13 anys que havia ingressat a la Companyia de Jesús i tenia 28 anys d'edat, malgrat que el més corrent en aquella institució religiosa és que l'ordenació sacerdotal sigui als 30 anys ben complerts. Des del 1865, a León mateix, és professor de Sagrada Escripura i llengües orientals al centre de formació dels mateixos jesuïtes. Aleshores continua les seves investigacions històrico-arqueològiques, amb les primeres publicacions, i és elegit membre

de la Comissió Provincial de Monuments. El 20 d'octubre de 1865 és nomenat Corresponent de la Real Academia de la Historia.

Creada la Província jesuítica de l'antiga corona d'Aragó, Fidel Fita hi restà adscrit i destinat a Manresa i després a Balaguer. En les dues ciutats, investiga en els seus arxius locals. De Manresa en publicarà el regest del seu *llibre Verd* i a Balaguer catalogarà els fons en pergami del seu arxiu. L'any 1867 és traslladat a Tortosa com a professor del col·legi de la Companyia i també hi farà nous estudis històrics.

El setembre de l'any 1868, esclatà la revolució que destrona Isabel II. El Comitè Revolucionari de Barcelona, a la brava, acorda l'expulsió dels jesuïtes i el nou Govern d'Espanya fa el mateix per decret de 12 d'octubre d'aquell any. La Companyia de Jesús és dissolta, els seus membres expulsats del país i les seves cases s'adjudiquen com a béns nacionals. El mateix mes d'octubre el P. Fidel Fita passava la frontera per Figueres. A França és professor de Teologia Dogmàtica a la casa de la Companyia de Val-pres-Le Puy. També a França hi fa simultània la docència amb la investigació històrica i hi redacta interessants estudis.

A l'inici de l'any 1871, amb el regnat d'Amadeu de Savoia, comença una etapa de relativa tolerància religiosa. Altrament, a França, fins aleshores còmode refugi dels jesuïtes espanyols, amb la caiguda dels seu Segon Imperi l'any anterior, s'hi renovà la persecució religiosa. El govern espanyol no admet la Companyia de Jesús i els seus membres, com a molt, podran subsistir com a simples capellans. Fidel Fita, autoritzat pel que li calia anomenar aleshores amb el nom de senyor Orlandis (que no era altre que el P. Marià Orlandis, cap dels jesuïtes catalans en la clandestinitat), després d'algun tempteig, compareix a Girona on va ser admès pel seu bisbe, que el fa professor al Col·lell i al Seminari diocesà. Al cap de poc, sota l'aparença d'un centre d'estudis depenent del Seminari, funciona, a l'edifici del vell monestir de Banyoles, un centre de formació dels jesuïtes, del qual Fidel Fita és cap d'estudis i professor de Teologia Dogmàtica, fins que els esdeveniments de la guerra carlista fan

FIDEL FITA, l'any 1913, poc després de la seva elecció com a director de la Real Academia de la Historia. Pintura a l'oli de J. Lozano Sidro, conservada a la planta noble de la mateixa Acadèmia.

ocupar aquell edifici per a hospital. Amb el retorn de Fita a Catalunya, comença un dels gloriosos períodes de la vida d'aquell eximi jesuïta, que es coneixerà per l'etapa catalana. El 1874 practica exercicis espirituals a Manresa i pronuncia els seus darrers vots religiosos.

Des del 1871, Fidel Fita, autoritzat pel seu superior en la clandestinitat, alterna l'activitat sacerdotal amb la investigació històrica, preponderantment als arxius diocesà i de la catedral de Girona, al de la Corona d'Aragó, al de la catedral de Barcelona i altres de menys importants, i realitza diverses prospeccions epigràfiques i arqueològiques. És el moment dels seus contactes amb els intel·lectuals catalans de la *Renaixença* i de les nombroses col·laboracions en publicacions catalanes, sobretot en *La Renaixença Catalana*, *Revista de Gerona*, *Revista Historica*, *Revista de Literatura Ciencias y Artes*, *Revista Historica Latina*, *Butlletí de l'Associació d'Excursions Catalana*, etc., i fins i tot en el *Diario de Barcelona* i en *La Il·lustració Catalana*.

Segueix com a fidel corresponent de la Real Academia de la Historia a la qual remet diverses comunicacions i, fins i tot, dóna llum pública a treballs iniciats mots anys abans en les seves estades a León. En aquesta mateixa etapa catalana, també col·labora en publicacions foranes, tant en les de caràcter històric, com d'apostolat religiós, com per exemple, en *Revista de Ciencias Históricas*, *Museo Español de Antigüedades*, *La Ciudad de Dios*, *Ciencia Cristiana*, *Ilustración Española e Hispano Americana*, i altres. Aquells anys es manifesta com a notable orador sagrat i, en el camp de la història, publica dotze llibres, una cinquantena de treballs dispersos i prologa obres d'altres autors, com és el cas de l'edició que dels *Feyts d'Armes de Catalunya* edita Marià Aguiló, que Fidel Fita encapçala amb una completa col·lecció diplomàtica del suposat autor Bernat Boades.

Amb la Restauració, la Companyia de Jesús surt d'aquella semiclandestinitat, i Fita, que fins aleshores vivia a Barcelona a casa del seu germà Antoni, es pot reintegrar a la vida comunitària dels jesuïtes en aquella ciutat.

El 2 de març de 1877, la Real Academia de la Historia elegix Fidel Fita Colomer com un dels seus membres numeraris. Això significarà una nova etapa en la vida del savi jesuïta. Però segueix de moment a Barcelona i tardarà algun temps a prendre possessió del seu setial acadèmic.

A la darrereria del 1878, la Companyia de Jesús transfereix Fidel Fita de la seva província d'Aragó a la de Castella i passa a residir a Madrid. El dia 6 de juliol de 1879 va llegir el discurs d'ingrés a la Real Academia de la Historia. El tema de la seva dissertació era fruit dels seus treballs d'investigació en els arxius catalans i especialment en els eclesiàstics de Girona. El mateix any, era elegit corresponent de l'Institut Arqueològic de Berlín, pels mereixements que havia contret en la ciència epigràfica.

Amb la seva entrada a l'Academia, arriba a la plenitud de la professionalitat com a historiador. Sense haver cursat estudis universitaris en la joventut, assolí un cim que semblaria impossible que l'hagi pogut abastar

Làpida de marbre amb ornamentació de bronze que, des de l'any 1917, figura a la façana de la casa avui núm. 1 de la Riera on nasqué el P. Fita.

un ésser humà. L'any 1883, la Real Academia de la Historia li encomana la direcció del seu *Boletín* i des d'aleshores, fins al 1918 a la mort de Fita, apareixen 70 voluminosos números d'aquest butlletí, on no manca mai l'aportació del savi jesuïta, àdhuc sovint en la totalitat del volum. Molts estudis fets en

l'etapa catalana, veuen ara la llum en el butlletí de l'Academia. I, amb tot això, sempre està a punt d'exercir el seu ministeri sacerdotal i es féu famós com a orador sagrat.

L'any 1812, a la mort del gran Marcelino Menéndez y Pelayo, a la Real Academia de la Historia li cal nomenar un nou *director perpetuo*, com a mínim amb el mateix prestigi mundial del finat. I la sàvia institució no s'hi pensà gens i elegí el nostre P. Fidel Fita i Colomer, tot i la seva condició de jesuïta en uns moments en què en l'ambient cultural del país hi preponderava l'agnosticisme de la vella Institució Libre de Enseñanza.

En els seus darrers temps, Fita, que demés d'acadèmic de la Historia ho era de la de Bones Lletres de Barcelona, encara va ser elegit membre de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando i, a darrera hora, de la Real Academia Española, amb la qual havia col·laborat, ja abans, en els estudis filològics.

El dia 13 de febrer de l'any 1918, a vuitanta-dos anys i al cap de seixanta-vuit de vida religiosa i trenta-cinc de sacerdoci, Fidel Fita i Colomer morí a Madrid, a la residència de la Companyia de Jesús del carrer d'Isabel la Catòlica.

A la seva mort, havia donat a la llum 49 llibres i 997 articles, tant en el *Boletín* de l'Acadèmia com en altres publicacions, amb una gran qualitat científica, i deixant encara molts estudis inèdits. Havia seguit treballant i estudiant fins al darrer instant de la seva vida⁴.

Fidel Fita fou una figura mundialment reconeguda en les ciències històriques, que va destacar en l'Epigrafia i els idiomes, ja que a més del grec i del llatí, dominava l'hebreu i altres llengües orientals, sense oblidar l'euscar i les altres llengües vives d'Europa. La seva relació amb els científics estrangers del seu

4. La bibliografia sobre l'obra de Fidel Fita és molt nombrosa i com a simple orientació, cal citar el magnífic article *FITA I COLOMER (Fidel)*, del volum XXVII, p. 122 i ss. del *Diccionario Enciclopédico Hispano Americano*, redactat l'any 1891. Són interessants els diversos treballs sobre Fidel Fita publicats, ran de la seva mort, entre aquests els de L. FRIAS, J. PÉREZ DE GUZMAN i EL MARQUÉS DE LAURECIN al *Boletín* de la Real Academia de la Historia els anys 1918 i 1919. Posteriorment, cal tenir en compte l'extens estudi de M. CASCON, *El P. Fidel Fita S.I. director de la Real Academia de la Historia*, que vegé llum en la revista *Ciencias* (núm. 5 i 6, anys 1940 i 1941, p. 869-912 i 169-210 respectivament. Recentment sobresurt, el llibre del professor JUAN MANUEL ABASCAL PALAZON, *Fidel Fita. Su legado documental en la Real Academia de la Historia*, (Madrid, 1999), que és el treball més complet de tot el que s'ha escrit sobre aquell eximí jesuïta, tant pel fruit d'una acurada investigació documental com per la seva magnífica i exhaustiva bibliografia.

5. JOSEP M. BENÍTEZ I RIERA S.I., *Jesuïtes i Catalunya. Fets i figures*. Barcelona 1996, p. 201.

temps fou constant. Avui, al cap de vuitanta-dos anys de la seva mort, encara segueix considerat com el més eminent dels historiadors i lingüistes del seu temps. Li foren concedides diverses condecoracions del país i estrangers.

Un altre jesuïta, també fill d'Arenys de Mar, en una publicació recent⁵ relata que el P. Fita no sempre fou ben comprès pels superiors del seu orde, a causa tant del seu prestigi científic i intel·lectual que, segons el provincial P. Delgado, l'apartava de la vida comuna religiosa, com pel fet que en política era independent i allunyat de l'integrisme catòlic.

Encara que resident de manera permanent a Madrid, Fidel Fita no oblidà la seva terra i en el butlletí de l'Academia de la Historia hi són freqüents els seus treballs referents a Catalunya i, a voltes, a Arenys de Mar.

Els seus contactes amb Arenys sovintejaren al temps de la que se n'ha dit etapa catalana de Fidel Fita. Pugué ser a Arenys el 2 de febrer de 1874 quan morí la seva mare Antònia Colomer. El 9 de juliol del 1875, per encàrrec de l'Ajuntament, predicà el sermó de Sant Zenon en la festa major d'aquell any. Encara que, de fet, residís a Barcelona a casa del seu germà gran Antoni, s'inscriu al padró d'habitants d'Arenys de Mar com a habitant a la seva casa pairal, aleshores número 79 de la Riera. Estudia en els arxius parroquials d'Arenys de Mar i d'Arenys d'Amunt; en aquest darrer hi fa breus identificacions dels seus fons en pergami i en aquell altre arxiu admira l'obra del genial arxipreste Patllari Rodà. Fa prospeccions arqueològiques pels termes de les dues viles, identificant la vil·la romana de Valldemaria i les troballes del camí del Remei, en recerca del famós miliari que relataven els documents. Des de Madrid, el 25 de juliol de 1879, ve acompanyant el seu amic d'infància Jaume Català i Albosa, tot just fet bisbe de Càdiz, i predica en les noces d'argent sacerdotals que el prelat celebra a l'església d'Arenys de Mar. El 24 de juliol de 1790, Fidel Fita torna a ser amb els arenyencs, i fa una brillant i emotiva oració fúnebre en l'enterrament del caputxí P. Joan B. Pruna. El 6 de juliol de 1897, el P. Fita predica en la inauguració de l'Asil Torrent i el dia 9 del mateix mes fa el sermó de la festa de Sant Zenon. La seva vinguda a Arenys, no tan sols

Arenys de Mar, 25 de novembre de 1917. L'acadèmic Dr. J. Gómez Centurión, llegeix en nom de Fidel Fita l'allocució d'aquest en que agraeix l'homenatge que li tributa el poble d'Arenys de Mar. Les paraules de Fita acabaren amb un "Visca Catalunya!" i un "Visca Arenys de Mar!"

fou en especials solemnitats, puix que també el trobem en actes d'apostolat per la seva condició sacerdotal, com fou del 15 al 21 de setembre de 1898 en què predicà el Septenari de la Mare de Déu dels Dolors a la nostra parròquia.

El 25 de novembre de 1917, la vila d'Arenys de Mar va homenatjar el seu eminent fill i col·locà una bella làpida commemorativa a la casa on va néixer, amb concurrència de representacions científiques i eclesiàstiques d'arreu del país. Mes Fidel Fita, malalt i en senectut molt avançada, no hi pogué ser present, però en nom seu, l'acadèmic Dr. José Gómez-Centurión, que l'il·lustre arenyenc havia delegat expressament, llegí una allocució escrita per l'homenatjat, on expressava que en el curs de la seva vida –i era cert- havia

mostrat sempre el seu amor per la vila que l'havia vist néixer i retret amb orgull ser fill d'Arenys de Mar.

Poc després, el 13 de gener següent, Fidel Fita finia la seva gloriosa existència. A Arenys de Mar la seva mort fou molt sentida per tota la població. En les seves exèquies a la parròquia d'Arenys de Mar, pronuncià l'oració fúnebre mossèn Ramon Doy, nét d'una germana del savi jesuïta. Cal remarcar el fet que, en aquella avinentesa, l'Ajuntament d'Arenys de Mar rebés el condol d'institucions i personalitats; entre aquells, l'Ajuntament de San Sebastián i la Societat Etnogràfica Basca, que retreien el molt que Euskadi devia a Fidel Fita per la conservació de l'idioma èuscar.

L'any 1925 l'Ajuntament d'Arenys de Mar assignà el nom del P. Fidel Fita a la via més important de la població. El 1957, el mateix Ajuntament donà la titularitat de Fidel Fita al seu Arxiu Històric (independitzat des de l'any 1934 de l'arxiu administratiu) i, des d'aleshores, és reconegut oficialment i arreu per Arxiu Històric Fidel Fita.

Darrerament, el passat 28 de maig, la Real Academia de la Historia, per mitjà dels acadèmics Drs. Almagro i Abascal, presentà a Arenys de Mar una important publicació sobre el llegat documental de Fidel Fita a aquella Acadèmia⁶.

Arenys de Mar no oblidarà mai el que és el més il·lustre de tots els seus fills durant els

La sala d'estudi de l'ARXIU HISTÒRIC FIDEL FITA d'Arenys de Mar, és presidida pel bust en bronze del seu titular. (Obra de l'escultor J.M. Camps Arnau)

quatre segles d'existència que tenim com a poble. I respon al mateix sentiment aquesta senzilla, breu i, sobretot incompleta notícia divulgativa, feta sense altre propòsit que el de recordar la gegantina figura de Fidel Fita i la seva obra, al cap de més de vuitanta-dos anys després de la seva mort i cent seixanta-cinc del naixement d'aquell il·lustre arenyenc.

**(Il·lustracions i text preparat per J.M.P.G.
de l'ARXIU HISTÒRIC FIDEL FITA)**

6. JUAN MANUEL ABASCAL, *Fidel Fita. Su legado documental en la Real Academia de la Historia*, Madrid, 1999.

